

ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

на

VI Обикновено Народно Събрание

(първа редовна сесия)

XIV заседание, събота 10-ий Ноемврий, 1890 година.

(Отворено въ 2 часа слѣдъ пладнѣ подъ прѣдсѣдателството на прѣдсѣдателя г-на П. Славкова).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Засѣданието се отваря. Г-нъ секретаръ ще прочете списъкътъ на г-да прѣдставителитѣ, за да се види кой присѣдствува и кой отсъствува въ днешното заседание.

Секретаръ Титоровъ: (Чете списъкътъ).

Отсъствуватъ: Д-ръ Странски, Ясенъ Руселиевъ, Н. Ючъ-Ормански, П. Десеви, Д-ръ Михайловъ, Н. Илчевъ, Д. Горевъ, Георги Диновъ, Ст. Касабовъ, Иосифъ Богдановъ, Хр. П. Никифоровъ, Д. Пжиковъ, Ив. Кефаловъ, П. Шилевъ, Стоянъ Сръдовъ, Д. Свѣщаровъ, Ст. Странски, Давидъ Атанасовъ, Ст. Симеоновъ, Ив. Стояновъ, Хр. Ивановъ, Ив. Мандиковъ, К. Станчовъ, Д. Рачевъ, Османъ Бей, Хасанъ Бей, П. Чаушовъ, А. Сарж-Ивановъ, П. Юрдановъ, Н. Минковъ, Д. Китовъ, Д. Ив. Бѣлопопски, Ив. Манчовъ, Б. Папазоглу, Даскалъ Ст. Черневъ, Г. Караколевъ, Ат. Митовъ, Д. Минковъ, Манчо Маневъ, К. Стоиловъ, Н. Стоименовъ, Г. Ангелиевъ, Ив. Кълвачевъ, Т. Пѣевъ, Кола Станоевъ, Глишо Цвѣтковъ, Д. Недѣлковичъ, Н. Момчовъ, Ив. Халачевъ, Жоржо Момчевъ, Н. Господиновъ, П. Черкеза, Г. Данчовъ.

Прѣдсѣд.: Отъ цѣлото число прѣдставители отсъствуватъ 53 души. Има, значи законното число прѣдставители, за да се пристъпи къмъ разглежданieto на положенитѣ на дневенъ редъ въпроси.

На дневенъ редъ сж слѣдующитѣ въпроси:

I Докладъ на прошетарната комиссия и

II Прѣдложение на г-на Хр. Конкилева за отпущание 30.000 лева помощ на пострадалитѣ отъ наводнението въ Мустафа-Паша.

Г-нъ докладчикъ Кознички има думата.

Докладчикъ Д. Кознички: Г-да прѣдставители! Ще се докладва проше- нието на Василь Нейчовъ, жителъ отъ Рахово, родомъ отъ гр. Тетевенъ, членъ отъ

юнашката чета на Христо Ботевъ, въ 1876 година; на 55 години. Просителя казва, че е билъ затварянъ въ тъмницитѣ: Видинска, Руссенска, Одринска и Цариградска и освободенъ слѣдъ освобождението на България. Не билъ способенъ за никаква работа. Моли Нар. Събрание да му даде едно парично възнаграждение. Нему е било дадено 40 уврата земя въ Раховската околия. Награденъ отъ Н. Ц. В. Княза, на 27-й Май тази година, съ орденъ кръсть IV-та степенъ за храбрость. Като казва това, не прѣдставлява други документи. Комиссията, при всичко, че заключава отъ това, че негова милость, уважаемия поборникъ, дѣйствително е билъ членъ на юнашката чета на Христо Ботевъ, но съ голѣмо съжаление не може да му помогне, тъй като има това прѣдъ видъ, че нему е веднажъ дадено земя, съгласно закона и за това рѣши да остане прощението му безъ послѣдствие.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува рѣшението на комиссията, което е: да остане безъ послѣдствие прощението на Василь Нейчова. Който не приема това рѣшенне, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Значи прощението на Василь Нейчова остава безъ послѣдствие.

Доклад. Д. Кознички: Ще се докладва, г-да прѣдставители, едно прошение много интересно. Приятно би било за единъ Българинъ, не като депутатъ, но като Българинъ, да го слуша. Това прошение, е на Иона Маркова, жителка отъ село Боянци, Кулска околия, подадено на 23-й миналий Октомврий. Просителката казва въ прощението си, че въ врѣме на Сърбско-Българската война била доброволка въ втората доброволческа дружина; земала живо участие въ сраженията на 2-й, 3-й, 5-й, 6-й и 7-й Ноемврий при Трънъ и Сливница. Наградена съ сръбьренъ медалъ, орденъ за храбрость IV-та степенъ и има едно свидѣтелство, съ което се удостоверява отъ сжшата селска община, че просителката дѣйствително е била доброволка, земала участие въ разни боеве и била на 27-30 години. Има една записка отъ Софиския градски докторъ г-нь Михаловъ, която казва така: Иона Маркова или Иванъ Марковъ, е дѣйствително въ пълната си смисълъ жена. Има два документа, съ които ѝ се позволява да носи кръсть и сръбьренъ медалъ за храбрость. Комиссията, като имаше това прѣдъ видъ, че женския полъ не е задълженъ да отбива кръвната повинность, не е задълженъ да зима оржже и да се бори сръшу неприятеля за честта и славата на отечеството, комиссията, едно като депутати, друго като Българи, възхитена отъ тѣзи рѣдкость, че не само Българскитѣ мъжбе сж юнаци да завардатъ своето отечество и да се борятъ сръшу неприятеля, но и самитѣ жени своеволно сж дигнали оржжието и сж отишле да се борятъ за славата на отечеството; като има прѣдъ видъ казвамъ, че у насъ нѣма законъ, който да казва: жена, която би отишла доброволка да се бори, въслѣдствие на което ако се парани, или пострада, да се възнагради, — като има това прѣдъ видъ, че и до сега нѣма такъвъ законъ, рѣши да моли почитаемото Нар. Събрание, да ѝ даде една мѣсечна пенсия отъ 40 лева. (Ржкоплѣскание).

М. Гицовъ: Г-да прѣдставители! Азъ като отъ тѣзи околия, отъ която е тѣзи жена, за която е тукъ въпросъ, до нѣкъдѣ познавамъ тѣзи жена и мисля, че се намира въ крайно бѣдно положение. Прѣди нѣколко години тя бѣше женена, напустна мъжа си, облѣче мъжски дрѣхи, които носи и до сега, споредъ приложениия въ дѣлото портретъ. Въ врѣме на Сърбско-Българската война тя бѣше единч-

ката въ това село, г-да прѣдставители, която зема пушката въ рѣка, запаса патрон-таша и отиде на бойното поле. Участвувала е въ всичкитѣ сражения на Сливница, за което даже има и официални документи. Тѣзи жена бѣше наградена съ кръсть за храбрость и послѣ ѳ се даде медаль. Тѣи като тѣзи жена е отъ пограничното население, г-да прѣдставители, за да дадемъ примѣръ и на другитѣ жени, освѣтъ това да дадемъ примѣръ даже и на нашитѣ неприятели, мисля, че комиссията не е сгрѣшила дѣто е опрѣдѣлила 40 лева пенсия на мѣсець и азъ ще моля почитаемото Нар. Събрание щото да приеме рѣшението на комиссията. Гласове: Съгласни, прието). Второ, понеже тѣзи жена, г-да прѣдставители, е участвувала въ много сражения, безъ да бѣде принудена отъ закона, както каза и г-нъ докладчика и е изпълнявала една мъжка длѣжностъ и такава, каквато даже нѣкои мъжѣ не сж изпълнявали, а сж се укривали въ това врѣме, то азъ ще моля г-да прѣдставителитѣ, щото, както мъжете се ползуватъ отъ граждански и политически права, то и неи да ѳ се даджтъ сжщитѣ права: да участвува въ избори (Смѣхъ).

Прѣдсѣд.: Моля, г-да прѣдставители, тишина.

Докладч. Д. Кознички: Искамъ думата.

Прѣдсѣд. Г-нъ Докладчика има думата.

Докладч. Д. Кознички: Г-да прѣдставители! Може би неволно по-прѣди, като ви докладвахъ и расправяхъ за тази юнашка жена, изумихъ да ви покажа нейния портретъ, който е окаченъ съ патрони и пушка, както стоела въ бойното поле. Само това испуствахъ да ви кажа за свѣдение.

Мл. Ивановъ: Г-да прѣдставители! Тукъ се докладва прошенияето на една жена бѣдна, родомъ отъ Кулска околия, жена, която е взела участие въ Сърбско-Българската война при защитата на нашето отечество. Когато всички Българи бѣха се вдигнали да отидатъ да се биятъ и тая жена се яви и храбро и мъжки се би за защита на отечеството. Прѣдъ видъ на това и отечеството трѣбва да я възнагради. Азъ мисля, г-да, че както чухме и г. докладчика да се даде извѣстна помощ на тая жена, да ѳ се даде 40 л. мѣс. пенсия, то не е злѣ; но азъ мисля, че тѣзи жена даде примѣръ може би на всички Българи и за туй мисля 40 лева ѳ сж малко, защото азъ я познавамъ много добрѣ и мисля, че е твърдѣ бѣдна. Азъ съмъ на мнѣнпе и моля г-да прѣдставителитѣ, ако е възможно, пенсията ѳ да се увеличи на 50 л. мѣсечно, понеже е бѣдна.

К. Костовичъ: Г-да прѣдставители! Дѣлата на тая жена, за която ни се докладва днесъ, сж доста похвални. Народитѣ, които сж имали такива жени, били сж достойни за своя животъ. Българката амазонка Иона Маркова заслужва нѣщо повече отъ суммата, която почитаемата комиссия е прѣдзначила. Азъ намирамъ, че тѣзи сумма отъ 40 лева пенсия по жизненна е доста малка срѣщо заслугитѣ на Иона Маркова. Както каза по прѣди и М. Гицовъ, тя не се е крияла тогава, когато може би мъжѣ сж се крияли да отбѣгнатъ военната тѣгоба. Азъ ще се присѣдиня къмъ мнѣнието на прѣдговорившия Мл. Ивановъ и ще моля почит. Нар. Събрание да ѳ прѣдвиди поне 50 л. мѣсечна пенсия.

Гласове: Исчерпанъ е въпроса.

Прѣдсѣд.: Желаетъ ли нѣкой отъ г-да прѣдставителитѣ да говори по тоя въпросъ? (Никой не иска думата).

Понеже никой не иска думата, ще се вотира прѣдложението на комиссията, което е: да се отпусне мѣсечна пенсия по 40 л. на Иона Маркова. Който не приема това прѣдложение, да си вдигне ржката. (Малцина вдигатъ). Значи приема се.

Ще се вотира прѣдложението на Мико Гицовъ, което е, щото да се прѣдстави на Иона Маркова да се ползува съ всички граждански и политически права. Който приема това прѣдложение, да си вдигне ржката. (Мешество). Малцина вдигатъ, значи прѣдложението пада.

Докл. Кознички: Прошение отъ Тодорка Георг. Астарджиева, отъ г. Разградъ. Въ прошенieto си казва, че мъжъ ѝ Ангелъ Астарджиевъ билъ началникъ на разни телеграфо-пощенски станции и най-сѣтиѣ билъ въ Балчикъ, дѣто се разболѣлъ и умрѣлъ. Той оставилъ три дѣца, отъ които двѣ момичета и едно мъжко и жена вдовица на 27 год.; нѣмала съ какво да прѣпитава дѣцата си, нито да ги въспитава. За това моли Нар. Събрание да ѝ опрѣдѣли една пенсия.

Комиссията, на основание на това, че до сега никой чиновникъ, който е пострадалъ, не е възнаграждаванъ, нито има законъ за пенсии, остава прошенieto безъ послѣдствие. (Гласове: Прието).

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема прѣдложението на комиссията, да остане това прошение безъ послѣдствие, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Кознички: Прошение на Ангелъ П. Герчовъ, отъ Македония, живущъ въ гр. Дупница; съ прошенieto си отъ 20 м. септември казва, че билъ старъ поборникъ и земалъ живо участие въ разнитѣ боеве за освобождението на България. Ималъ 7 чл. семейство, станалъ на 49—50 г. Просителъ билъ тръгналъ отъ Цариградъ въ 1875, дѣто се намиралъ на печалба да спечели нѣкоя пара за дома, — по това време тръгналъ да отива прѣзъ Влашко къмъ Сърбия, когато се събирали четитѣ, придружилъ се къмъ тѣхъ и което билъ спечелилъ, около 400—500 лири, похарчилъ го за тѣзи цѣль; взелъ участие въ Сърбско-Турската война, послѣ, взелъ участие въ отбраната на Шипка, Шейново и Зелено-Дърво прѣзъ 1877 г. за което е награденъ съ 2 Георгиевски кръста и 2 сръбьрни медала и единъ сръбски медалъ.

Просителъ, като казва, че е станалъ вече на 50 год., ималъ ревматизмъ въ краката и ржцѣтѣ и билъ неспособенъ за никаква работа, моли прѣдставителитѣ на това отечество, на което той е заслужилъ, да го пенсиониратъ и, ако би му се продължилъ по-нататкъ живота, когато стане нужда, колкото могълъ пакъ щѣлъ да помогне. Испустиахъ да кажа това, че когато се намиралъ въ V опълченска дружина на Шипка и Шейново, билъ произведенъ старши унтерофицеръ въ опълчението. Има документи и свидѣтелства отъ дружинния си командиръ. Не испустиахъ уважаемый поборникъ да остане назадъ отъ другитѣ юнаци и въ Сърбско-Българската война, въ което взелъ участие въ първата Казанлъшка дружина въ всички боеве. Има за това свидѣтелство отъ командира на дружината. Но сега за сега нѣма никаква работа и, неспособенъ за такава, моли Нар. Събрание да му опрѣдѣли една пенсия.

Комиссията прѣдъ видъ на заслугитѣ на просителя въ всички войни, че не е билъ само простъ опълченецъ, но се и борилъ храбро, както се доказва и отъ това, че е билъ произведенъ унтеръ офицеръ и награденъ толкова добръ за неговата храбрость, — рѣши да му се отпусне една пенсия отъ 50 лева мѣсечно. (Гласове: Прието).

Прѣдсѣд.: Желает ли нѣкой отъ г-да прѣдставителитѣ да говори? (Никой не иска думата). Ще се гласува прѣдложението на комиссията, което е, што на Ангелъ П. Герчовъ да се отпусне мѣсечна пенсия отъ 50 л. Който не приема това прѣдложение, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Према се.

Г-нъ докладчикъ Холевичъ има думата.

Докл. Холевичъ: (Отъ трибуната) Ще се докладва прошениято на Яни Елефтеровъ, жит. Софийски, бивши поборникъ. Просителтъ съ прошениято си като излага, че получилъ двѣ рани въ Руско-Турската война, че станалъ неспособенъ за работа, като му била отпусната 300 л. пенсия, моли Нар. Събрание да му я увеличи на 600 л. При прошениято си прѣдставлява двѣ свидѣтелства, едно № 6432 отъ Соф. Град. Съвѣтъ, отъ 1 Декемврий 1888 г., съ което се удостоверява, че билъ жененъ, безъ дѣца. Второто стъ дружинния командиръ на Радомирската дружина отъ 29 Октомврий 1890 г., съ което се удостоверява, че билъ раненъ на двѣ мѣста — въ шията и въ ржката.

Комиссията, като взе прѣдъ видъ, че просителтъ за заслугитѣ си къмъ отечеството веднажъ е билъ възнаграденъ съ 300 л. год. пенсия; прѣдъ видъ на това, че му е отпуснатъ максимумтъ на възнаграждението, прѣдвидено въ чл. 6. отъ закона за огулченцитѣ и че е удовлетворенъ прочее въ границитѣ на закона, остава прошениято му безъ послѣдствие.

Ст. Ив. Цвѣкю: Г-да прѣдставители! При всичко, че комиссията е оставила безъ послѣдствие прошениято на поборника Яни Елефтеровъ, но за да не оставяме да се докладватъ прошения отъ характеръ, които сж за увеличаванье пенсията на лица, които веднажъ сж получили награда споредъ тѣхнитѣ заслуги, азъ ще моля г-да прѣдставителитѣ, като правя едно прѣдложение, да го приематъ, че лицата, които сж възнаградени веднажъ отъ Събранието или отъ страна на правителството, да не се допусчатъ прошенията имъ за увеличение на пенсията имъ вече да се докладватъ въ Събранието, а комиссията просто да ги оставя безъ послѣдствие, като за свѣдѣние само съобщи на Събранието, че еди кои сж дали прошения, но понеже искатъ увеличение на пенсията имъ, комиссията ги остави безъ послѣдствие. Това прѣдлагамъ по тѣзи именно съображения, че въ просетарната комиссия се намиратъ много подобни постъпили прошения отъ хора, които веднажъ едно събрание оцѣнило тѣхнитѣ заслуги, възнаградило ги, не сж доволни и искатъ втори пжтъ пакъ да се възнаградятъ. Зарадъ туй, за да се отървемъ веднажъ за винаги отъ тѣзи прошения съ характеръ за увеличение пенсии, правя това прѣдложение, като моля г-да прѣдставителитѣ да го приематъ.

Хр. Дюкмеджиевъ: Г-да прѣдставители! Азъ никакъ не мож да се съглася съ мнѣнието на прѣдговорившия, защото тукъ се каза, че единъ човѣкъ, единъ пжтъ билъ възнаграденъ, тѣй като оцѣнили неговитѣ заслуги, че толкова стрували, второто му прошение трѣбва да остане безъ послѣдствие. Напротивъ, азъ мисля, че това е друго-яче. Възнаграждение на единъ човѣкъ за цѣлий му животъ 300 лева едновременно, то не е възнаграждение, (Гласове: То е пенсия.), но нѣма какво. Може би човѣкътъ не е желаялъ да живѣе на гърба на народа, а е смѣталъ и за напредъ да може пакъ да работи съ свои сили, или да хване нѣкоя малка работа, и е мислилъ, като земе 300 лева възнаграждение врѣменно, ще

може да се захване на друга работа. Следователно, въ това време може да е билъ благодаренъ и е зель.

Казва се, че второто му прошение трѣбовало да остане безъ послѣдствие. Както има причини човѣкъ да заявява съ второ прошение за помощъ, тъй има причини и да му се мѣнява положението. Единъ пжтъ, когато единъ човѣкъ дава просба, какво се гледа? Азъ мисля, като се рѣшава да му се помогне, глѣда се положението му. Каза се, че като му се дадохъ 300 лева било едновременно или пожизнено и като тозъ човѣкъ още се намира доста яткичкъ, може да служи пѣкъдѣ било като жандаринъ или друго пѣщо и всѣ ще може да се прѣпитава. Но казвамъ, случва се, че на човѣка се измѣнявава положението, той е принуденъ да търси втори пжтъ милость пакъ отъ тѣзи, къмъ които е прибѣгналъ по-напрѣдъ.

Имаме много такива случаи. Много опълченци бѣха задоволни, като имъ се дадохъ служба жандаринъ, но подиръ това изискваше се споредъ закона непрѣменно щото който желае да бжде жандаринъ, трѣбва непрѣменно отъ всѣка страна да бжде здравъ и казватъ: ти можешъ да бждешъ жандаринъ, но гдѣ ти е отъ Д-ра свидетелството че си здравъ? Сега азъ не зная, до колко е виновенъ той, че не билъ здравъ! Може би да е виновенъ за това, че е спалъ въ снѣга или има ревматизъмъ и за туй не му даватъ служба. Моля ви се, г-да, прѣдставете си, че такъвъ единъ човѣкъ дохожда: казва и азъ съмъ благодаренъ съ триста лева! 300 лева съ по грошъ на день, и единъ здравъ човѣкъ може и безъ помощта на Министерството и на Камарата да спечели, само като слезе на Джумаята, не 300, а 600 лева на годината. Казва ни, че сега нуждитъ му сж други, промѣнили сж се обстоятелствата и той пакъ прибѣгва за милость. Недѣйтѣ казва да остане безъ послѣдствие, защото единъ пжтъ билъ възнаграденъ, оцѣнени му били заслугитъ и пр. . . . Тѣзи заслуги мжчно се пѣнжтъ. Азъ ви увѣрявамъ, че ний до днесъ не сме оцѣнили както трѣбва ни на едноу услугитъ и не можемъ ги оцѣни затова, защото толкова ни помагатъ срѣдствата. Още не сме купували хора, за да оцѣнимъ, колко струва единъ човѣкъ. Но работата е тъй, тѣ сж благодарни за това, защото виждатъ, че държавата споредъ силата си ги възнаграждава. Моето мнѣние е, че единъ пжтъ дадено едно прошение, било за увеличение пенсия, или не, трѣбва да се разгледа равно както другитъ. Опѣзи г-да, които мислятъ, че щомъ едно лице е възнаградено, не трѣбва да се възнаграждава втори пжтъ, нека се попитатъ: има ли разлика въ положението на този човѣкъ отъ 5 години насамъ? Когато му се дадохъ 300 лева въ какво положение бѣше? Може той тогава да имаше едно дѣте, а сега да има 3; може да бѣше тогава здравъ, а сега окъоравѣлъ. Ако тѣзи работи се докладваха пб ясно отъ комиссията и се убѣдахме, че не се е измѣнило положението на този човѣкъ, азъ можахъ да се съглася; но като знамъ, че времето е въ положение да измѣни положението на човѣка, то и ний трѣбва да измѣнимъ своето рѣшение или онова, което други прѣдставители сж рѣшавали. Заради това, азъ мисля, че ний трѣбва да видимъ, какво е заслужилъ и, ако е заслужилъ, трѣбва да му дадемъ поне да има 10 гроша на день, да може да живѣе; ако ли пѣкъ не е, може би за жалость и напрѣдъ сме се излъгали когато сме му дали 300 лева. Заради това, азъ не искамъ да кажа че трѣбва да се даватъ голѣми сумми, но никога не мож да се съглася такава една просба туку тъй да отхвърлимъ. Да кажемъ единъ пжтъ въз-

награденъ, оцѣнени му били заслугитѣ, като че ги мѣримъ на терезия, не трѣба. Мое-то мнѣние е, нека, кога г-да прѣдставителитѣ рѣшаватъ въпроси на хора, които искатъ милость, да турятъ рѣка на сърдце и да турятъ себе си въ положението на този, който проси. Тукъ има нѣкой отъ тия поборници, които иматъ честта да бждатъ днесъ прѣдставители, — нека тѣ се произнесжтъ, какъ трѣбва да се възнаграждаватъ тѣзи хора, като мислятъ, че като рѣшаватъ тѣ днесъ въпроса за другитѣ поборници, утрѣ ще чакатъ да се рѣшаватъ за тѣхъ отъ други.

Затога, ако ний мислимъ че трѣбва да се възнаграждаватъ всички както трѣбва, въ тѣзи нѣща не се скжпете, съ това нито хората ще ни похулятъ, нито България ще пострада. Казахъ и по-напрѣдъ, казвамъ го и сега: награждавайте, защитавайте, ако искате да ги имате и за напрѣдъ. Зарадъ туй, като моля г-да прѣдставителитѣ, да не приематъ рѣшението на почитаемата комисия, прави едно мое прѣдложение, щото — ако се не лѣжж, той имаме 300 лева годишна пенсия — 300-тѣ лева да се увеличатъ на 500 лева, и молж почитаемитѣ прѣдставители да приематъ това мое прѣдложение, съ което ще направятъ една отеческа длѣжностъ.

Нѣма, г-да, какво повече да говоря, само моля, както ви казахъ и по-напрѣдъ, като рѣшавате за други хора, мислете и за васъ.

II. Зографски: Г-да! Прѣдложението на г-на Цвика, прѣди всичко си нѣма мѣстото. Ние знаемъ, че имаме единъ правилникъ, който опрѣдѣля, какъ се правятъ прѣдложения. Г-нъ Цвику трѣбваше да напише прѣдложението си — като земе актъ отъ това прошение — и довечера при закриванieto на засѣданието, може да обяви, че има прѣдложение, за да се тури на дневенъ редъ. Слѣдователно, върху това негово прѣдложение не трѣбва и да се разисква сега.

Колкото се касае до просителя, азъ напълно се съгласявамъ съ прѣдложението на г-на Дюкмеджиева, именно като имаме прѣдъ видъ, че тѣзи пенсии, които отпущаме ний днесъ тукъ за онѣзи герои и поборници, които сж били причина за освобождението на България, тѣзи герои ще прѣстанжтъ единъ денъ да искатъ пенсии. Тѣ ще отиджтъ най-много 10 години. Тѣ ще измржтъ и въпросътъ за пенснитѣ ще се свърши. Но до тогава, до когато сжществуватъ тѣзи хора, които сж причина за освобождението на България, които не милѣха ни мило, ни драго, ни животъ, ни имотъ, а бѣжж отишли да се биятъ за освобождението на България, трѣбва да гледаме съ малко по-друго око на тѣхъ: трѣбва да бждемъ малко по-милосърдни къмъ тѣхъ. Заради това, азъ напълно се съгласявамъ съ прѣдложението на г-на Дюкмеджиева и го подкрѣпямъ.

Зах. Градинаровъ: Г-да прѣдставители! Съ прѣдложението на г-на Цвика, че подобни прошения не трѣбва да се внасятъ въ Нар. Събрание за докладване, а само да се слобщава, че сж постжпили и сж прѣпроводени до надлѣжното М-рство, не мож да се съглася по никой начинъ. Не мож да се съглася зарадъ туй, защото е мимо правилникътъ, който е приетъ прѣди три деия и именно върху членътъ, касающъ се до прошенията, станаха най-много дебати. Прѣдложението на г-на Цвика е именно мимо 34-й чл. върху който помня, че мнозина говорѣжж още тогава, че прошенията, безъ исклучение, каквито и да бжджтъ тѣ, да се прочитатъ въ Нар. Събрание и самото Нар. Събрание да рѣшава върху тѣхъ. Имаше друго контра-прѣдложение, което се и прие по принципъ въ

правилика, че всички прошения, разрешението на които се изисква от Нар. Събрание, само тѣ да се докладватъ, а останалитѣ да се прѣпращатъ до надлѣжнитѣ министерства за по нататъшно распорѣждане. Така щото, при съществуванieto на този 34-и членъ, който казва, че се докладватъ само прошенията за които се изисква рѣшението на Нар. Събрание, върху този въпросъ не може и дума да стане и прѣдложението на г-на Цвикя: прошения отъ подобенъ характеръ да се непрочитатъ въ Нар. Събрание, намирамъ го за неоснователно.

Колкото се отнася до прѣдложението на г-на Дюкмеджиева, подкрѣпено отъ г-на Зографски, позволете ми и въ този случай да не бѣджъ съгласенъ. Г-нъ Дюкмеджиевъ въ своята пламенна рѣчь не можа да ме убѣди въ едно обстоятелство. Може би азъ да не съмъ толкъвъ голѣмъ патриотъ, като г-на Дюкмеджиева, но позволете ми да имамъ претенции и азъ поне за една хилядна частъ и да чувствавамъ тоже за сѣдбата на хората. Но какво да направимъ, когато у насъ съществува законъ за подобрене положението на поборницитѣ? Ако Нар. Събрание съзнава, че този законъ най-послѣ е недостатъченъ, тогава не остава друго нищо, освѣнъ самото прѣдставителство да земе инициатива, да направи другъ законъ, или да допълни съществующия, или пъкъ да се махне съвършено този законъ и да се прѣдостави на Нар. Събрание правото да отпуща самѣ пенсии на поборницитѣ. Този законъ, който е приетъ, ако се не лѣжа прѣвъ 1880 год. отъ П-то Обикнов. Нар. Събрание, съ свой чл. 6-й дава право на Министра на Вѣтрѣшитѣ Дѣла да дава пенсии или врѣмenni помощи на поборницитѣ, които сѣ заслужили, или които сѣ участвували при освобождението на България. Въ тоя законъ е опрѣдѣленъ минимумътъ и максимумътъ на тия пенсии и възнаграждения. Ако се не лѣжа въ закона за пенсиятѣ ясно е казано, че ако нѣкой народенъ поборникъ не е способенъ за работа, дава му се пожизненна пенсия; ако ли е способенъ за работа, прѣдъ видъ на неговитѣ заслуги, дава му се помощъ за обзавѣденie и дава му се земя за работа. Зарадъ туй, казвамъ, просителтъ съвпада въ категорията на тѣзи поборници, които сѣ признати отъ самото Министерство на основание на този законъ за неспособни, и му е опрѣдѣлило годишна пенсия отъ 300 лева на основание, разбира се, на неговитѣ данни и доказателства, които е приложилъ къмъ просбата си. Говори се много, че не сме купували хората. Г-нъ Дюкмеджиевъ каза това. Но за да купуваме или да продаваме хората, трѣбва да сме се намирали въ Африка, за да видимъ, колко струва човѣкъ. Ако е въпросътъ, че се измѣнява положението на поборницитѣ и зарадъ туй трѣбва да се увѣличи пенсията, най-послѣ съмъ съгласенъ съ това, но ще ли да се съгласи г-нъ Дюкмеджиевъ съ туй, че когато се дава пенсия на единъ поборникъ, прѣдъ видъ на неговото материално положение, ако се подобри неговото материално положение, ще ли той да каже това и ще ли повърне пенсията? Нека ми отговори г-нъ Дюкмеджиевъ на този въпросъ. Напр. миналата година ний, по настояванието на нѣкои наши приятели, пенсионирахме нѣкой си докторъ, при всичко че неговото материално положение е грамадно. Но смѣ ли този патриотъ, този извънреденъ чловѣколюбецъ, този тѣй да кажа щедрецъ къмъ чловѣчеството, смѣ ли казвамъ той да каже: азъ имамъ достатъчно материално положение, не щжъ вашата пенсия, за мене е достатъченъ фактътъ, че исказвате благодарностъ къмъ менъ? Азъ не искамъ да говоря за имената,

които мисля добръ знаете, но казвамъ, че, до като съществува този законъ, мимо този законъ — безъ никакви други данни — не можемъ да увѣличаваме пенсиятъ.

Какво е положението на просителя? Билъ ималъ ревматизмъ и че, казва, ако врѣмената и обстоятелствата изискатъ моята помощъ къмъ отечеството, азъ пакъ ще помогна. Ами, че човекъкъ ревматикъ, човекъкъ сакатъ какво може да направи? Или ще отиде съ кола да лови зайци?

Зарадъ туй, до като нѣма прѣдъ насъ никакви данни, съ които да се удостоверява, че дѣйствително неговото семейно положение при отпущанието на пенсията е било таквозъ и таквозъ, а днесъ се е промѣнило и не му стигатъ тия пари за прѣхрана, до тогава не трѣбва да се увѣличава пенсията. Вий чухте много хубаво, че поборникътъ, който проси пенсия, ималъ само една жена безъ дѣца. Таквозъ му е било семейното положение, когато му са е отпущнала пенсията, таквозъ му е и сега. Тогазъ, на какво основание ще му се увѣличи пенсията? По-крайний-мѣрѣ, позволете ми да кажа, че нѣма никакви мотиви, нѣма никакви доказателства, които да ме убѣдждатъ, че отъ когато Министерството на Вжтрѣшнитѣ работи му е отпущало пенсията се е измѣнило неговото положение, за да можемъ да имаме шансъ да увѣличимъ пенсията му отъ 300 на 600 лева.

На това основание ще моля почитаемото Нар. Събрание да се съгласи съ мнѣнието на комисията, щото прошенieto на поборника Лефтерова да се остави безъ послѣдствие. Ако ли пъкъ нѣкои отъ г-да народнитѣ прѣдставители мислятъ, че законътъ за подобрене положението на поборницитѣ отъ 1880 год. е нещленъ и че минимумътъ и максимумътъ на прѣдвидѣнитѣ въ него пенсии сж съвършено малки, то нека зематъ инициативата и направятъ прѣдложение за увѣличение на този минимумъ и максимумъ. Или пъкъ самото Министерство, което е по-компетентно, ако е почувствувало нуждата за измѣнението на този законъ, нека само то да земе актъ отъ дадения случай и да направи допълнение, къмъ въпросния законъ. На това основание моля да се остави това прошение безъ послѣдствие.

В. Икономовъ: Г-да прѣдставители! Отъ доклада вий чухте, че се иска да се увеличи пенсията на едно лице, което е вземало участие при освобождението на България, а при това участие той е получилъ двѣ рани — едната въ шията, а другата въ ржката, които сж го направили неспособенъ за работа. Видимъ този опълченецъ отъ това, че прѣди — въ 1880 година — се изработилъ законъ за пенсиятъ, или по-добръ да кажа за поборницитѣ, за врѣменно, тъй да кажа, подобрене положението на поборницитѣ, той още на врѣме се отнесълъ до почитаемий М-ръ на Вжтр. Дѣла, който, като е взелъ прѣдъ видъ неговото положение, г-да прѣдставители, и като е взелъ прѣдъ видъ неговото състояние и въобще физическитѣ му сили; като е взелъ прѣдъ видъ и всичко това, че той не е вече въ състояние за работа, му е далъ най-голѣмата отъ пенсиятъ, т. е. 300 лева годишно. Защо? Защото нѣмаше повече. Ако почитаемий М-ръ на Вжтр. Дѣла разполагаше, казвамъ, съ единъ законъ, който да му развързваше ржцѣтъ и да му даваше възможность да може да отпустне една по-голѣма пенсия, напримѣръ 50, 100 или 150 лева мѣсечно, азъ вѣрвамъ, че, както виждате и както чухте отъ доклада, по положението, въ което се намира, г-нъ М-рътъ би се съгласилъ да му отпустне най-голѣмата пенсия. Но прѣдъ видъ на това, че зако-

нѣтъ го ограничава, отпусналъ му е тѣзи малка пенсия. Този законъ, всички помните и ви е прѣсно въ умѣтъ още положението, въ което се изработи, че врѣмената бѣхъ тогава такива, щото прѣзъ купъ за грошъ се изработи единъ законъ, чрѣзъ който врѣменно поне да се подобри положението на тия хора. Нар. Събрание направи това тогава, защото имаше прѣдъ видъ, че има 6—7000 души народъ, останалъ отъ ония, които се бѣха борили за освобождението на България и защото между тѣхъ имаше и здрави, които можаха да станатъ земледѣлци, чиновници и тѣмъ подобни и слѣдователно трѣбваше да имъ се прѣдвидятъ нѣкакви права. При това, като со имаше прѣдъ видъ и обстоятелството, че можѣше да се намѣрятъ нѣкои неспособни, прѣдвидѣ се въ законътъ: едни да се удовлетворяватъ чрѣзъ даване земя, други, които сж по-способни и по-разбранички — да се назначаватъ за чиновници, като се прѣдпочитатъ прѣдъ равнитѣ тѣмъ, а на третитѣ — неспособнитѣ — да имъ се дава пенсия до 25 лева мѣсечно. Почитаемий г-нъ М-ръ, като е взелъ това прѣдъ видъ, опрѣдѣлил е тѣзи пенсия на тоя поборникъ. Сега обаче обстоятелствата се измѣниха. Азъ вѣрвамъ, г-да прѣдставители, че вий ще се съгласите съ мене, че прѣди 10 години имаше г-да, които учителствуваха по за 1000 гроша, а пѣкъ сега 1000 лева имъ сж нищо. Вѣрвамъ при това, че има между васъ и такива г-да, които сж работили и за 1500 гроша и прѣспокойно сж прѣминавали, обаче сега вѣрвамъ, че и 3500 лева ге сж достатѣчни да удовлетворятъ нуждитѣ имъ. Слѣдователно, искамъ да кажа, че като се измѣниха обстоятелствата, измѣниха се и врѣмената и въобще тѣй натѣгнаха масрафитѣ на хората, щото не могатъ да прѣкарватъ вече тѣй, както прѣди 15 години. Но положението на просителътъ е сѣ сжщото, т. е. каквото е било при отпущанието на пенсията му, такава е и сега. Г-нъ Градинаровъ каза, че за насъ не било извѣстно сегашното положение на просителътъ. Съ това съмъ съгласенъ, но както казахъ и тогавашното му положение е било лошо, па и сегашното му е лошо. И за това, какво можеше да направи г-нъ М-рътъ, когато рѣцитѣ му сж свързани? Нищо. Слѣдователно, какво трѣбваше да направи просителътъ? Трѣбваше да се обърне къмъ васъ, г-да прѣдставители, къмъ васъ казвамъ, за това именно, защото изъ ранитѣ, изъ които е тѣкла кръвъ, изъ тѣзи кръвъ сж поникнжле столоветѣ на които сѣдимъ, — слѣдователно ний трѣбва да дадемъ на тоя човѣкъ пенсия, именно когато стоимъ на тѣзи меки крѣсла, които длѣжимъ на тия, които сж проливали кръвъ за създаването имъ, безъ обаче да се ограничаваме да опрѣдѣляме нищожната цифра 300 лева на годината, когато отъ друга страна за други съ по-малки заслуги сж се давали по 6, 5, 3 и 2000 лева пенсии. Каква е разликата между еднитѣ и другитѣ и защо да не уважимъ просбата на тоя нещастникъ, който не иска много, а иска, както каза г-нъ Дюкмеджиевъ, 50 лева, ако не повече?

Колкото за мнѣнието на г-на Цвикю нѣма да кажа нищо, а ще се присѣдиня къмъ мнѣнието на г-на Зографски, тѣй като това му мнѣние не е мнѣние, а прѣдложение, което трѣбва да се формулира съгласно съ правилника на Събранието и за тоя въпросъ нѣма да говоря нищо.

За това, казвамъ, на основание на съображенията, наведени отъ г-на Дюкмеджиева и тѣзи отъ г-на Зографски, къмъ които се присѣдинявамъ, азъ съмъ

напълно убеденъ, че въ вашитѣ сърдца просбата на тоя нещастникъ ще намѣри отзивъ и вий ще бждете тѣй великодушни, щото ще се съгласите да се увеличи пенсията му, ако не на повече, то поне на толкова, колкото прѣдложи г-нъ Дюкмеджиевъ. (Гласове: Исчерпанъ е въпроса).

Докл. Х. В. Холевичъ: Г-да прѣдговорившитѣ, а особено г-да Дюкмеджиевъ и Икономовъ, напиреха на това повече, че на просителтъ Яни Лефтеровъ, може би, да се измѣнило физическото му състояние, т. е. когато му се е отпуснала тѣзи пенсия, тогава да е билъ по-здравъ и пенсията да му е била достатъчна, а сега по причина на физическото му измѣнение да не е. Това е твърдѣ възможно, г-да прѣдставители, но прѣд комиссията нѣма да сж прѣдставени никакви други документи, които да доказватъ това му измѣнение, освѣнъ едно медицинско свидѣтелство отъ 1888 год., на основание на което му е била отпусната пенсията, слѣдователно комиссията не е могла да знае физическото промѣнение на просителтъ. На основание на закона за поборниците, като нѣма такива документи и съгласно съ чл. 6 отъ тоя законъ, комиссията рѣши да остави прошениято на просителтъ безъ послѣдствие, тѣй като на тоя поборникъ е дадено максимума отъ възнаграждението, прѣдвидено въ закона. (Гласове: Исчерпанъ е въпроса).

Коста Диновъ: Г-да прѣдставители! Вий чухте отъ обясненията, дадени сега отъ г-на докладчика, че положението на просителтъ-поборникъ не е измѣнено ни най-малко. Сжщо чухте и обясненията, които г-да прѣдговорившитѣ дадоха, тѣй щото вѣрвамъ, че Събранието се е доста осчѣтило по тоя въпросъ, по който не заслужаваше даже и да се говори толкова. Заради това комиссията е намѣрила за добрѣ, понеже не му е извѣстно положението и понеже отъ медицинското свидѣтелство, прѣдставено още когато му се е отпуснала пенсията, се види, че той не е прѣстарелъ Богъ знае колко, да не уважи просбата му, но пѣкъ е оставила пакъ опрѣдѣлената му пенсия. Той пѣкъ, разбира се, не билъ доволенъ отъ тая пенсия, която трѣбва да му се е видѣла малка, та за това не ще бжде излишно да му се отпусне още малко, тѣй като отъ сегашната му пенсия едва ли не му се е падало по 4 гроша на день. За това да му се отпуснатъ 40—50 лева, та да доде поне по 6—7 гроша на день. При това, като свѣршвамъ, прѣдлагамъ да се прѣкратятъ дебатитѣ.

Прѣдсѣд.: Има прѣдложение да се прѣкратятъ дебатитѣ. Който не го приема, да си вдигне ржката. (Вдигатъ четворица). Значи дебатитѣ по тоя въпросъ се прѣкратяватъ.

Ще се гласува прѣдложението на комиссията, което е: да се остави прошениято на Яни Лефтеровъ безъ послѣдствие. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Меншество). Значи, прошениято на Яни Лефтеровъ остава безъ послѣдствие.

Ст. Цвикю: Имамъ прѣдложение.

Прѣдсѣд.: Моля г-на Цвикю да се съобрази съ Вжтрѣшний Правилникъ.

Докл. Х. В. Холевичъ: Цана Хаджи Бенчова отъ Плѣвелъ съ прошение отъ 27-й Октомврий 1890 год. казва, че съпругътъ ѝ Хаджи Бенчо Стояновъ надналь убитъ въ сраженieto на Христо Боевата чета съ Турцитѣ, което се потвърждавало отъ книгата: „Биография на Войводата Христо Ботевъ“, и че като

стара вече и немошна, не може да си искарва сама прѣхраната, то въз основа-
ние на сжществующитѣ закони моли Нар. Събрание да ѝ отпусне каква годѣ пенсия.

При това прошение се намира едно свидѣтелство отъ Плевенското Градско
Кметство, отъ 22-й Октомврий 1890 год. подъ № 4166, съ което се удостовѣ-
рява, че просителката е законната жена на почившия поборникъ Хаджи Бенчо
Стояновъ, че дѣйствително той е падналъ убитъ въ сражението на Христо Боте-
вата чета съ Турцитѣ и за доказателство, тя указва на 471 страница отъ „Био-
графията на Войводата Христо Ботевъ“.

Комиссията, като зема за основно и вѣрно съдържанието на прошениято ѝ,
и като провѣри биографията на Войводата Христо Ботевъ, въ която книга дѣй-
ствително фигурира името на съпругътъ ѝ като членъ отъ четата на Войводата
Христо Ботевъ, и като зема прѣдъ видъ нейната бѣдность, рѣши да ѝ се отпусне
25 лева мѣсечна пожизненна пенсия и моли Нар. Събрание да приеме това рѣшение.

Прѣдсѣд.: Желаетъ ли нѣкой отъ г-да прѣдставителитѣ да говори по този
въпросъ? (Никой не иска думата). Ще се гласува. Който не приема прѣдложениято
на комиссията, което е, да се отпусне на Цана Хаджи Бенчова 25 лева мѣсечна
пенсия, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Х. В. Холевичъ: Йорданъ Неновъ, отъ гр. Т.-Пазарджикъ, съ
прошение отъ 29-й Октомврий 1890 год. като разказва на дълго и широко, че
какъ той учителствувалъ въ разни градове на България цѣли 35 години, и сжще-
врѣменно билъ единъ отъ дѣйцитѣ и борцитѣ по черковния въпросъ, и че какъ
прѣвъ 1876 год. билъ въстаникъ и поборникъ за политическата ни свобода, по
която причина той билъ арестуванъ, измъчванъ, каранъ отъ тъмница въ тъмница
билъ закаранъ до въ Ц градъ, а отъ тамъ на заточение, отъ дѣто се завърналъ
прѣвъ 1878 год.; прѣвъ врѣмето на неговото ареструване и заточение жена му,
за поддръжане на него и стария му синъ въ затворитѣ и заточението, както и
за поддръжанието на петѣтъ му маломѣтни дѣца, распродава всичко цѣнно въ къщи,
каквото е имало, съ нищожна цѣна, даже и лозята си, а пѣкъ единчката му къща
въ Русско-Турската война изгорѣла, и заедно съ това изгорѣла и богатата му би-
блиотека; подиръ завръщанието си, той се заловилъ за работа, съ земя, но тя не била
толкозъ плодотворна, щото да можялъ охолно да прѣхранва семейството си и да
сѣгради къщата си, и за това, при раздаваннето отъ Румелийското правителство
авансъ на бѣднитѣ и пострадавшитѣ, зималъ и той 40 лири турски съ записъ
подписанъ отъ него и жена му и си сѣградилъ къщата; послѣ расправя какъ една
отъ дѣщеритѣ му, като останала вдовица, връща се при него съ едно дѣте; какъ покой-
ниѣ му синъ тоже оставилъ му едно сираче, и какъ най-малкия му синъ лѣжалъ болѣнъ
двѣ години, и слѣдователно стоялъ безъ работа; — тъй щото отъ тѣзи домашни грижи
положението му се отѣкчило. Прибавя, че до 6-й Септемврий 1885 год. се прѣхран-
валъ съ заплатата си 25 лева мѣсечно отъ писарска длъжностъ, която занимавалъ
при Административното Сѣдилище, отъ която заплатата поддръжалъ и семейството си.
Послѣ тѣзи дата билъ пенсиониранъ съ 100 само лева мѣсечно, отъ които
прѣхранвалъ многобройното си семейство, между което и двѣ дѣщери. — На по-
слѣдъкъ обаче, Т.-Пазарджиската Окр. Пост. Комиссия, която — разбира се
— била натоварена съ ликвидиранието смѣткитѣ на горѣказний авансъ — на

нѣкои отъ длѣжниците по тоя авансъ, тя опростила съвършено дълговетѣ имъ; на други половината, а за него рѣшила да си плати напълно заетата сума, т. е. 40-тѣ лири. — Като расправа всичко горѣизложено, говори, че му било невъзможно да заплати тѣзи сума и моли Нар. Събрание да му я опрости въ замѣна на възнаграждение за миналото му.

При това прошение той е приложилъ три свидѣтелства, двѣтѣ отъ които се отнасятъ за неговата учителска и политическа дѣятелностъ, а третото — за съпругата му Николина. Въ това свидѣтелство нѣколко Софийски граждани удостоверяватъ, че прѣзъ 1876 год. съпругата му донесла сама на нашата въ София едно писмо отъ Европейската комиссия, съ което станала причина да се избавятъ 91 човѣци отъ неминуема смъртъ.

Комиссията, като зема прѣдъ видъ, че просителътъ е възнаграденъ единъ пѣтъ съ 100 лева мѣсечна пенсия; като зема прѣдъ видъ, че просителътъ иска да му се опрости, нему и на жена му авансътъ отъ 40 лири турски заети въ врѣме на Румелийското правителство, за който една компетентна властъ — Т.-Пазарджикската Окр. Пост. Комиссия се е произнесла, че трѣбва да се платятъ отъ просителя; и като зема въ съображение рѣшението на Нар. Събрание по въпросътъ за прѣдмѣтния авансъ, — рѣши просбата на просителя да остане безъ послѣдствие и моли Нар. Събрание да се стгласи съ туй нейно мнѣние.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Дюкмеджиевъ има думата.

Хр. Дюкмеджиевъ: Азъ се отказвамъ да говоря, тъй като, слава Богу, дѣто трѣбваше едно нѣщо да се направи, комиссията го сторила, като е оставила безъ послѣдствие това прошение и азъ съмъ благодаренъ.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Цвикю има думата.

Ст. Цвикю: Азъ рѣкохъ, че г-нъ Дюкмеджиевъ ще говори, та за това бѣхъ искалъ думата; но понеже той се отказва, то и азъ се отказвамъ да говоря. (Смѣхъ).

Хр. Векиловъ: Г-да прѣдставители! Вий видѣхте, че споредъ доклада се указва, че просителя, който е подалъ това прошение, е пенсиониранъ съ 100 лева мѣсечна пенсия и той не се тѣжи, а е доволенъ отъ нея. Обаче подава това прошение тукъ да иска, за да му се опростятъ врѣменно дадениѣ нему пари въ Румелийско врѣме, тъй като Пост. Комиссия въ Т.-Пазарджикския окръгъ не намѣрила за добръ да тури и него въ реда на другитѣ, да се опростятъ и нему.

До колкото ми е извѣстно, г-да прѣдставители, не само въ Т.-Пазарджикския окръгъ, но въ цѣла Румелия има раздадени таквиѣ пари на хора, които изгорѣха и въобще пострадаха въ врѣме на войната, и врѣменно на всички имъ се помогна тогазъ съ една извѣстна сума, за която, дѣйствително, нѣмаше и мисль, че щѣтъ да се поискатъ веднажъ тѣзи пари назадъ. До колкото азъ зная, днесъ тѣзи пари за нѣкои хора на много мѣста, които не могатъ да ги платятъ, се иска рѣшението на Окр. мѣстна Пост. Комиссия съвмѣстно съ Общинското Управление. Защото, види се, то, Общинското Управление познава много по-добръ състоянието на хората, и на този начинъ много основателно рѣшава, на кого да се

опростятъ и кому не, и това рѣшение се праща въ Финансовото М-во, което го прѣдставя пъкъ въ М-рския Съвѣтъ. Министерския Съвѣтъ рѣшава, да се опростятъ или не тѣзи пари на нѣкои хора, които сж въ положение днесъ или не да ги платятъ. Защото, ако такъвъ длъжникъ не е въ състояние, то нѣма да зематъ на босия царвулитѣ, нѣма какво да направятъ. Зарадъ туй, ако Пост. Коммиссия е направила добръ или не добръ, нѣка да отговаря тя за своитѣ рѣшения. Обаче не е работа на Нар. Събрание, то да опростява тѣзи пари, когато има компетентна власть, която трѣбва да рѣшава тѣзи работа. И хубаво е направила почитаемата коммиссия, като е оставила безъ послѣдствие това заявление, но още по-хубаво щѣше да направи, да го прѣпратѣше въ Финансовото М-рство.

П. Заграфски: Азъ искахъ именно върху тия аванси да говоря, които сж се отпуснали въ Источна-Румелия едго врѣме на пострадалитѣ въ врѣме на възстанието. Като вземамъ актъ отъ това прошение, азъ желая да обърна вниманието на поч. М-рство на Финанситѣ, да вземе, да се занимае по този въпросъ добръ и като събере точни свѣдения за всички тѣзи аванси, да събщи еднажъ за винаги, кои лица сж състоятелни и могатъ да исплатятъ взетитѣ отъ тѣхъ авансови сумми и кои лица не сж въ състояние, да платятъ вземениѣ отъ тѣхъ подобни сумми и да прѣдстави на Нар. Събрание за опрощаване на всички, които дѣйствително сж бѣдни. Азъ зная, че отъ много бѣдни хора днесъ се искатъ тия авансови пари, които трѣбва, да се плащатъ. Заради това азъ, като вземамъ актъ отъ това прошение, върху което нѣма да кажа нищо, обръщамъ вниманието на поч. М-рство, да изучи този въпросъ, защото той не е изученъ, за да не се праватъ постоянно главоболия на Постояннитѣ Коммиссии, на кметовѣтѣ, даже и на прѣдставителитѣ, да дохождатъ съ такива прошения, да се оплакватъ и пр.

В. Икономовъ: Г-да прѣдставители! Въпроса тукъ е, да се опростятъ на Юрданъ Неновъ 40 лири, които врѣменно, или по добръ да кажъ, Румелийското правителство му е взаимнообразно дало прѣзъ врѣмето на освобождението, по поводъ на това, че уважило състоянието му, че той вслѣдствие политическата му дѣятелностъ останалъ съвършено бѣденъ. Отъ доклада когото вий чухте, поч. прошетарна коммиссия се е произнесла, да се не уважи това мнѣние, за това именно, казва, защото той билъ станалъ държавенъ пенсионеръ. Азъ по вѣрвамъ вий съ мене да се съгласите, че този мотивъ на поч. коммиссия е неоснователенъ, и неоснователенъ до такава степенъ, щото ний не трѣбва да го вземаме въ внимание и ето защо. За да се отпусне пенсия на единъ такъвъ просителъ билъ учителъ или поборникъ, Народното Събрание се е водило отъ съображението, че този чловѣкъ заслужва да му се направи тѣзи добрина. Защо? За това, защото той ималъ голѣмо семейство; затова, защото той като труженикъ не трѣбва да го остави, да трѣгне съ блюдото, да казва: „подарете ме“ и да се прѣпитавя съ това; за това казвамъ, за да не срами Българский народъ; за да не нанесе срамъ на Българский народъ, като ходи да проси отъ чловѣкъ на чловѣкъ. Прочее пита се сега, защо Нар. Събрание дава тѣзи пари? За това ли, за гдѣто казахъ или, да се плащатъ дългове, които врѣменно едно правителство, Румелийско, или не знамъ кое, или макаръ настоящото, нашото правителство му дало взаимнообразно?

Моето мнѣние, г-да прѣдставители, е противно. Ако ний сме го помилвали, ако ний сме го съжалили, ако ний сме желали, прѣдъ видъ неговото положение, че той е заслужилъ, да бѣде държавенъ пенсионеръ, за да го не оставимъ, да стане просякъ, то ний сме му отпуснали тѣзи пенсия само за това, а не да плаща своя дългъ. Сега Постоянната Коммисия, каза се отъ прѣждеговорившия, съвмѣстно съ Г-р. Съвѣтъ не уважили мнѣнието, или по добръ да кажа, като опростили на други, на тогава не опростили, не знамъ по какви причини. Причинитѣ сж тѣзи, че той ималъ единъ синъ офицеринъ и другъ фелдшеръ, че трѣбвало тѣ да платятъ за него. Ами, че тогава ний ставаме повече отъ смѣшни! Азъ казвамъ, че такова едно мнѣние исказано отъ Постоянната Коммисия съвмѣстно съ Г-р. Съвѣтъ е съвършено неоснователно. Ще кажа, г-да прѣдставители, че въ данния случай не може да ни послужи за основа обстоятелството, че Постоянната Коммисия се е произнела тѣй или иначе, първо защото на синоветѣ малко може да се разчита. Както знаемъ еднажъ синътъ като излѣзе отъ къщи и се ожени, той не може да бѣде полезенъ на това семейство. Вѣрвамъ, че отъ васъ мнозина иматъ синове, отъ които за петъ пари полза нѣматъ. Или ако нѣмате вий, то вашитѣ брата иматъ, а сжщо пѣкъ изъ мѣжду васъ може да има такива, които иматъ бащи и тѣ нѣматъ полза отъ васъ. И имате право да правите туй, защото еднажъ чловѣкъ ожененъ, или по-добръ да кажа, намира се на самостоятелна работа, той добива дѣца и въобще намира се между семейство и си гледа свойтѣ нужди.

Нема ний можемъ, да му намѣримъ махна, че неможе, да помогне? Прочее това обстоятелство, че е ималъ синъ или дъщеря, не е основно. Важно е, какво е положението на тоя чловѣкъ въ данния случай. Той, жена, двѣ дщери и едно малолѣтно дѣте отъ покойния му синъ — това е много тѣжко положение, а въ особенностъ за лицето, за което е въпроса, когато намиратъ се изъ между насъ, които знаятъ, какво е неговото минало, какъ живѣе и като старъ учитель какъ трѣбва, да живѣе. Прочее азъ казвамъ, че тѣзи пенсия му е дадена само за удовлетворение неговитѣ нужди, а не и за заплащане на неговия дългъ. Прѣдъ видъ на тия съображения азъ намирамъ, че мнѣнието, исказано отъ поч. протестантска коммисия, е тѣй да кажа неоснователно и моля Нар. Събрание, да благоволи и да прости на този нещастникъ 800 лева, съ които вѣрвамъ, нѣма какво да пострада хазната.

Доклад. Х. В. Холевичъ: Г-да прѣдставители! Азъ нѣма да се впускамъ, да отговарямъ на всичкитѣ идеи, които г-нъ Икономовъ прокара въ своята рѣчь. Ще отговора само на едно нѣщо. Той каза: не трѣбва, да се допусне на този просителъ, да проси тукъ и тамъ за да исплати дълга си. Като казва още и това, че многочисленното му семейство поглѣщало всичко онова, което му ся е давало за пенсия, тѣй щото съ 100-тѣ лева мѣсечно не могълъ да икономиса нищо, за да си заплати кългъ. Поне тѣй разбрахъ. Азъ не зная отъ гдѣ г-нъ Икономовъ заключава, че просителя не е въ по-добро състояние, отъ колкото го мисли той. Тукъ поне въ книгата нѣма такъво нѣщо, което да удостоверява, че е въ голѣма бѣдностъ. Тукъ прѣдстава двѣ свидѣтелства, че е билъ учитель, работилъ по черковний въпросъ и че е закарванъ въ Цариградъ, а колкото за неговото материално

състояние, такова нѣщо въ рѣдѣтъ на комиссията нѣма. Най-сѣтне той самичакъ казва въ прошенieto си, че една компетентна властъ била повикана, да уравни, или тѣй да кажа, да прѣгледа смѣткитѣ на единъ авансъ, отпуснатъ въ Источно-Румелийско врѣме, но тя не е рачила да опрости на него нито една пара, а на други опростила или цѣлата или половината отъ отпуснатата сума. Отъ друга страна комиссията, като има това обстоятелство прѣдъ видъ, че понеже въпроса за аванситѣ бѣше възбуденъ миналата година въ Нар. Събрание, нѣ никакъвъ край не се взе и че този въпросъ ще се рѣши общо, — остави прошенieto му безъ послѣдствие. А относително, че билъ пенсиониранъ и това и онова, азъ мисля че има хора, които, безъ да бждатъ пенсионирани, пакъ сж заставени да плащатъ заетийтъ имъ авансъ, а колко повече тѣзи, които сж пенсионирани. Заради това моля Нар. Събрание, да се съгласи съ рѣшението на прошетарната комиссия да остави прошенieto на Юр. Неновъ безъ послѣдствие (Гласове: Исчерпанъ е въпроса).

Б. Поповъ: Азъ мисля, г да прѣдставители, че рѣшението, което е зела поч. комиссия, или мнѣнието, което е изразила тя по прошенieto на Юрданъ Неновъ, е доста справедливо и вѣрвамъ, че всички едногласно ще се съгласите да се приеме. Тоя човѣкъ, Юрданъ Неновъ, за когото г-нъ Икономовъ доста буйно ораторствува, вѣрвамъ, че никакъ не го познава и едвали г-нъ Икономовъ не го прѣдстави, че умира отъ гладъ, когато просителя не е отъ тая категория хора. Юр. Неновъ трѣбваше да бжде благодаренъ, че му се отпуца 100 лева пансия, съ която може да поминува; освѣнъ това трѣбваше сжщо да бжде благодаренъ, че правителството му е направило една милостъ, като му е дало 40 лири да си на прави къща. Азъ мож да посочя, че може да има не 5, а 50,000 къщи изгорени, и на повечето хора не се е дала никаква помощъ. Заради това, като съмъ съгласенъ съ прѣдложението на почит. комиссия, вѣрвамъ, че всички ще се съгласитѣ, да приемемъ, щото прошенieto на Юрданъ Неновъ да се остави безъ послѣдствие. (Гласове: Исчерпанъ е въпросътъ).

Прѣдсѣл.: Желаетъ ли Нар. Събрание още да се говори по тоя въпросъ? (Гласове: Не желаетъ). Който желаетъ да се говори да си вдигне ржката. (Малцина вдигатъ). Значи дебатитѣ се прѣкратаватъ.

Ще се гласува мнѣнието на комиссията, което е, да се остави безъ послѣдствие прошенieto на Юр. Неновъ, съ което проси да му се опростятъ 40 лири турски, отпуснати нему авансъ отъ бившото Источно-Румелийско правителство. Който не приема мнѣнието на комиссията, да си вдигне ржката. (Малцина вдигатъ). Значи не се опрошаватъ 40-тѣ лири на Юр. Неновъ.

Доклад. Х. В. Холевичъ: Прошение отъ поборника Марко Милушевъ жит. Софиский. Въ врѣме на освободителната Руско-Турска войска просителя е земалъ участие въ редовитѣ на Българското опълчение, споредъ както се удостоверява отъ приложенитѣ свидѣтелства. Обаче на боя на Шипка той получилъ двѣ рани отъ куршуми, едина отъ които и до днесъ стои подъ гърдитѣ му и прѣпятствували да хване каква и да е тѣжка работа. Сега е на 46 год. възраст, изнуренъ и изнемошѣлъ за да може да захване нѣкаква физическа работа, а като

неграмотенъ не е успѣлъ да постъпи на нѣкоя по-лѣгка канцеларска служба. Отпустната му е била една мѣсечна пенсия отъ 15 лева, но като недостатъчна, моли Нар. Събрание да му я увѣличи. Прѣдставлява нѣколко свидѣтелства. Първо атестатъ, съ който се удостоверява, че той е получилъ въ награда за отлична храбростъ сребъренъ кръстъ, като знакъ на Българския воененъ орденъ; второ свидѣтелство издадено отъ Софийския Градски докторъ Золотовичъ, съ което се удостоверяватъ ранитѣ му, а именно: на дѣсната цица, се виждалъ единъ бѣлѣгъ, казва почитаемий докторъ, отъ задъ сжщо подъ жгъла на дѣсната плѣшка; второ, бѣлѣзи отъ рани ималъ на regio inguinalis отъ двѣтъ страни. Тѣй щото доктора заключава отъ това, че расстройството, причинено отъ пришествието на куршумтъ въ гърдитѣ, туря тоя човѣкъ въ невъзможностъ да върши работа, въ която се изискватъ усилія. Послѣ това има свидѣтелство отъ дружинния си командиръ, че е участвувалъ въ Руско-Турската война, друго свидѣтелство, съ което му се дава право да носи свѣтлобронзова медаль: послѣ има медицинско свидѣтелство още отъ Руско-Турската война, въ която се описватъ начина на ранението му, какъ е била раната и пр.; друго свидѣтелство отъ дружинния командиръ и най послѣ свидѣтелство издадено отъ М-рството на Вжгр. Дѣла, въ което се казва, че при приеманieto на досегашната му пенсия трѣбва непременно да се записва върху това сжщо свидѣтелство количеството, което му се дава. Отъ това послѣдно свидѣтелство се вижда, че на 17 октомврия т. г. той е получилъ пенсията си за мѣсецитѣ Юлия, Августъ и Септемврия 1890 год.

Коммиссията, като зима прѣдъ видъ, че просителя е на 45 годишна възраст и неговото физическо състояние, особено неговото изнеможение, както това се вижда отъ свидѣтелствата, рѣши да се увеличи пенсията му отъ 15 на 25 лева и то на основание на закона за поборниците, именно чл. 6, тѣй като не му е било отпустнато максимума на пенсиитѣ. Коммиссията, като е зела прѣдъ видъ неговитѣ заслуги и настоящото му положение, моли Нар. Събрание да се съгласи, да му се отпустне максимума, прѣдвиденъ отъ закона за поборниците, именно 25 лева.

В. Икономовъ: Г-да прѣдставители! Наистина отъ нѣколко случаи азъ дойдохъ до убѣждение, че вий, г-да прѣдставители, не сте твърдѣ наклонни да увѣличавате пенсиитѣ на поборниците, тѣй като еднажъ увѣличени, то не трѣбвало да се увѣличаватъ и тѣмъ подобни. Азъ г-да прѣдставители, ще ви моля да обърнете по-сериозно внимание върху тоя въпросъ. Доде единъ опълченецъ, не получавалъ никаква пенсия, или билъ на служба и го уволнили, дава изеднажъ прошение и вий му давате 50 лева, безъ повече да взискате — гледамъ даже въпросъ не става, като е работа да се отпусне. Отпуцали сте, разбирамъ, г-да прѣдставители, и такива пенсии, които съ броятъ си сж тѣй малко възмутителни, а като дойде въпросъ за нѣкой нещастникъ, който получава 15—20 лева, изеднажъ гледамъ вий казвате: не бива да се увеличава, защото веднажъ му е била отпустната пенсия. Обаче това мнѣние мисля, че е погрѣшно. Азъ знамъ добръ тоя нещастникъ и, както чухте отъ докладчика, той притѣжава нѣколко свидѣтелства, 7—8 рани е получилъ, станалъ съвършено неспособенъ за работа, човѣкъ като грамада, а подиръ това съ семейство. Най-послѣ казва, тоя сжщи просителъ, при всѣ че се опиталъ да земе длѣжностъ, но го испѣдили, защото билъ неспособенъ.

Сега азъ питамъ, въ София да живѣе човѣкъ и да получава 15 лева пенсия мѣсечно, я кажете ми, г-да прѣдставители, не е ли срамно даже, да казваме, че това е пенсия! За какво по напрѣдъ стигатъ тия пари? За вода ли, за газъ ли, за ястие ли, за кирия ли, за хлѣбъ ли, или за утрова му даваме тия пари! Азъ ми е възмутително даже да помисля, че може да се съгласи нѣкой отъ васъ, че 15 или 25 лева въ гр. София е сума, която трѣбва да мислимъ като сума, че я даваме на единъ поборникъ. Всѣ равно, че сме хвърлили единъ голганъ на единъ просѣкъ, но то е даже нѣщо повече, отъ колкото едно Нар. Събрание да даде 25 лева пенсия.

Г-да прѣдставители! Доводитѣ ми, за да се увѣличи пенсията на тоя човѣкъ не на 25, но на 50 лева, сж много. Тѣ сж толкова много, щото да зема да ги приповтарамъ, ще бжде еднозначущо да злоупотрѣблявамъ вашото търпение. Азъ ще се огранича само съ това: вземете прѣдъ видъ състоянието на тоя грѣшникъ; имайте прѣдъ видъ, че той е отъ чужда народностъ, дошелъ въ редоветѣ на Българското опълчение като доброволецъ, получилъ не една, не двѣ, а 7 рани, г-да прѣдставители. Съ 7 рани г-да прѣдставители, съ 7 закрѣпки даже единъ човалъ да е, кажете ми като на какво ще прилича, а съ 7 рани, кажете ми като на какво ще прилича тоя човѣкъ! Тукъ между насъ има доктори, нѣка тѣ да се произнесатъ въ данния случай. Съ 7 рани може ли да се мисли, че тоя човѣкъ ще има поне капка отъ способностъ да може да се прѣчитава по-нататкъ съ своята физическа сила? Значи това е единствениятъ случай, който е достатъченъ да ви убѣди, че тукъ не 25 лева, а трѣбва непременно на тоя човѣкъ 50 лева да се дадѣтъ пенсия. Ще ми кажете, че живѣлъ въ гр. София, да утиде на друго мѣсто. Добрѣ! Но ако жена му е отъ София и не иска да отиде на друго мѣсто, трѣбва да се раставятъ и тѣмъ подобни? (Смѣхъ). Азъ имамъ да кажа, че не може да се противопостави друго нѣщо противъ увѣличението пенсията на проситѣля, защото даже самата комиссия е на мнѣние, че ти трѣбва да се увѣличи. Но азъ намирамъ обаче, че 25 лева сж недостатъчни въ сжщностъ, като за тоя човѣкъ, който има 7 рани. Казахъ и по напрѣдъ, ако бѣше човалъ закрѣпенъ на 7 мѣста, вѣрвамъ, че не щѣхте да го погледнете, а камоли човѣкъ раненъ на 7 мѣста. Да вземемъ да му дадемъ 25 лева пенсия, когато на други даваме по 50, 200, 300 и 500, това не ще бжде толкова похвално за насъ. Заради това моля почитаемото Нар. Събрание да благоволи да бжде по-благоклонно къмъ тоя човѣкъ, като му отпустне пенсия не по малко отъ 50 лева, защото иначе ще бжде онеправданъ. Азъ се чудя, на едни даватъ 50 лева, на други 100 и т. н., какъ ги мерите: по бой ли, по качество ли, по чернитѣ имъ очи ли, или какъ? За това именно, ако отпущате на други 50 лева, то и на тоя нещастникъ трѣбва да отпустнете толкова. Защо да го онеправдаме, защо да настрояваме хората противъ насъ, да казватъ на Петко и Стояна дадоха по толкова, а на другитѣ не даватъ. Прѣдъ видъ на това, мисля, че и на тоя нещастникъ трѣбва да се увеличи пенсията на 50 лева. (Прѣдсѣдателското мѣсто заема подпрѣсѣдателя г-нъ Иванъ Андоновъ).

Ст. Ив. Цвѣкю: Г-да прѣдставители! Докладва се прошенето на Марко Милошевъ, жит. Софийски, съ което проси отъ Нар. Събрание да му се увѣличи

пенсията отъ 15 лева на повече. Комиссията, като е разгледала това прошение, оцѣнила е неговитѣ заслуги и дошла до заключение, че трѣбва да му се увеличи пенсията съ 10 лева повече. Г-нъ Икономовъ вѣстана противъ това рѣшение на комиссията и съ своята Дели-Орманска теория (Смѣхъ) испяди почти прѣдсѣвителитѣ отъ залата на Сънранието.

В. Икономовъ: Моля г-на прѣдсѣдателя да му направи забѣлѣжка, ако не, азъ зная и по другъ начинъ да се расправя съ него. Азъ съмъ български прѣдсѣвитель. Ако Цвикю е безбожникъ до такава степенъ, то е другъ въпросъ.

Прѣдсѣд.: (Звъни) Моля г-на Цвикю.

Ст. Ив. Цвикю: Г-да прѣдсѣвителю! Може би да се счита г-нъ Икономовъ че е оскърбенъ, но отъ неговото крякание и ний се оскърбихме. Каза той, че трѣвало да се увеличи тая пенсия на 50 лева, като направи такива доводи, щото азъ мисля, никой отъ г-да прѣдсѣвителитѣ нѣма да обърне внимание, защото тия доводи сж толкова калпави, щото ни единъ отъ г-да прѣдсѣвителитѣ ще може да ги поддържа. Азъ мисля, че трѣбва просто да поддържимъ исказаното мнѣние отъ докладчика, като отпуснемъ на тоя поборникъ 25 лева мѣсечна пенсия, съ която горѣ-долѣ да може да прѣкара човѣка. (Гласове: Прието).

Прѣдсѣд.: Думата има г-нъ Божилъ Попповъ.

Божилъ Попповъ: Г-да прѣдсѣвителю! Прѣди да се косна до въпроса, който ни занимава сега, азъ ще кажа, че г-нъ Икономовъ твърдѣ много говори и ми се види много щедъръ и жаркъ за отпускание пенсии на опълченцитѣ, — нѣщо, което не би станало, ако г-нъ докладчикъ докладваше по ясно и по обстоятелствено. Като прави тѣзи забѣлѣжки, ще се косна до въпроса на този опълченецъ да се увеличи пенсията му, и ще кажа, че съмъ съгласенъ съ мнѣнието на комиссията, да му се дадѣтъ 25 лева и вѣрвамъ, че всички ще се съгласите на мнѣнието на поч. комиссия. (Гласове: Исчерпанъ е въпроса).

Доклад.: Въ отговоръ на г-на прѣдговорившия имамъ честь да кажа, че ако бѣше внимавалъ по добрѣ, щѣше да чуе кое съмъ докладвалъ. Нѣма защо да обвинява докладчика. (Гласове: Исчерпанъ е въпроса).

К. Костовичъ: Г-да прѣдсѣвителю! Най-добрѣ бѣше най сѣтне да се не разисква подобенъ въпросъ толкова дълго, когато това нѣщо е извѣстно. Не му бѣше даже мѣстото г-нъ Икономовъ да ни казва, че вий рѣшавате тѣй или иначе. Г-нъ Икономовъ не е отъ тѣзи, който да не е между насъ, за да може да се отнесе спрямо насъ, и да каже: Вий и пакъ Вий. Тукъ, г-да прѣдсѣвителю, ний знаемъ, че всичко, което се рѣшава отъ насъ, рѣшава се отъ всички ни било то по винегласие или абсолютно. Но тукъ се иска увеличаване пенсията на Марко Милошевъ отъ 15 на 50 лева. Ще бжде повече отъ абсурдно, ако направимъ това, защото съ това ще се наруши единъ законъ, който е гласуванъ отъ едно Нар. Събрание. Г-нъ Икономовъ знае много хубаво, че у насъ има законъ за поборницитѣ и по тоя законъ поборницитѣ се възнаграждаватъ максимумъ съ 25 лева мѣсечно, ако тѣ не сж въ състояние да работятъ. Отъ самитѣ книжа, които се намиратъ при дѣлото и отъ доклада, който е направила поч. комиссия, се вижда, че тя е взела за начало закона, рѣководила се е по него и най-сегнѣ е приела това, което се

докладва. Мисля, че въпросътъ е обясненъ съ самия законъ и да ся натяква на Поч. Нар. Събрание, че *Вий* правите това, — като че г-нъ Икономовъ е вѣнъ отъ насъ и не работи съ насъ, това азъ го считамъ за съвършено излишно.

Прѣдъ видъ на всичко това, азъ, като намирамъ въпроса доста обясненъ и комиссията доста справедливо рѣшила, като е рѣшила да се увеличи пенсията отъ 15 на 25 лева, ще моля на основание чл. 14й отъ правилника да се прѣкрятъ дебатитѣ.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Костовичъ прѣдлага прѣкращение на дебатитѣ. (Башевъ: Не сж говорили още 5 души оратори). Въ отговоръ на г-на Башева заявявамъ, че има вече 6 души, които сж говорили по този въпросъ, за това ще дамъ на гласуване прѣдложението на г-на Костовича. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Малцина вдигатъ). Значи, приема се.

Ще дамъ на гласуване прѣдложението на комиссията, което е щото на Марка Милошевъ пенсията отъ 15 лева да се качи на 25 лева. Който не приема това прѣдложение, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл. Х. В. Холевичъ: Илия Мичевъ, Стойчо Якимовъ и Иванъ Якимовъ, жители отъ с. Бѣглинцъ, Троянска околия, съ прошение до г-на Министра на Вжтрѣшнитѣ Работи, прѣиратено до г-на Прѣдсѣдателя на Нар. Събрание съ надписъ № 10,724 отъ 28-й Октомврий т. г., просятъ да имъ се плати отъ държавната каса 2500 лева, които като членове на бившия Централенъ Комитетъ израсходвали: 900 лева за 300 кжлжча, 600 лева за поправка на пушки и 1000 лева за барутъ куршуми и пр. Тия пари сж ги израсходвали тогава отъ собственитѣ си капитали, но сега, като западнали и се нуждаятъ отъ прѣпитанне, просятъ да имъ се повърне тѣзи сума.

При това прошение има едно свидѣтелство, подписано отъ 7 души селяни, на които подписитѣ сж завѣрени отъ кмета на с. Бѣглинцъ съ дата 16-й Октомврий 1890 год. подъ № 355, съ което подписавшитѣ, като удостовѣряватъ, че просителитѣ прѣвъ 1875—1876 година като членове отъ Централний Комитетъ сж укривали нѣкои пратеници на тоя комитетъ, а именно Тома Хитровъ отъ Ловечъ и Петра Теодоровъ Факирскій отъ Троянъ и сж раздали 300 ножа на момчетата отъ Комитета, като сжщеврѣменно ги снабдили съ нужнитѣ пушки, за поправката на които харчили отъ собственитѣ си пари, безъ да получатъ отъ нѣгдѣ нѣкакво възнаграждение,

Комиссията, като взе прѣдъ видъ свидѣтелството, на което просителитѣ основаватъ своята просба, че то е подписано просто отъ нѣколко селяни и не се поддържа отъ други авторитетни лица, освѣнъ отъ едно свидѣтелство подписано пакъ отъ тѣхни съселени 7 души, удостовѣрено отъ селското имъ общинско управление; а други книжа при прошениято имъ нѣма; но отъ друга страна като взе прѣдъ видъ, че извѣстни намъ нѣкои доста уважаеми лица, които сж взели участие почти по всичкитѣ подвизи по нашето политическо освобождение казаха, че хората, за които е думата въ настоящето прошение, ако и да сж снабдили извѣстни момчета съ пушки и ножове, но сж си взели сжщеврѣменно и парицитѣ за тѣхъ; — заради това, на основание на тия съображения и на показанията на тия лица, комиссията дойде до убеждение, щото прошениято на просителитѣ, да имъ се отпуст-

натъ 2500 лева да се остави безъ послѣдствие и моли Нар. Събрание да се съгласи съ това рѣшение.

Хр. Векиловъ: Г-да прѣдставители! Виждате, че прощението, което докладва г-нъ докладчика, каза, че дѣйствително тѣзи хора, когато трѣбвало, сж помогнали материално, иждивили сж отъ своя капиталъ, снабдили сж нашитѣ въстанивци съ оржия, каквито сж имали. Днесъ обаче тѣзи хора нѣматъ и се обръщатъ къмъ Нар. Събрание да имъ помогне. Понеже г-нъ Докладчика казва, че това не се удостоверява съ повече отъ едно свидѣтелство, иска да се остави безъ послѣдствие. Позволете ми да кажа, че нито азъ, нито виѣ ще бждеме съгласни на това. По-добръ щѣне да бжде, ако почитаемата комиссия бѣше прѣпратила това прошение до г-на М-ра на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, който да испита истинността, дали дѣйствително тѣзи хора сж иждивили тѣзи капитали и тогава да внесе прощението имъ въ Нар. Събрание и послѣдното да имъ помогне, ако се укаже, че тѣ сж помогнали. Ако рѣшимъ да оставимъ прощението безъ послѣдствие, ще направимъ голѣма несправедливостъ. Азъ ще помоля Поч. Нар. Събрание да се не съгласява съ миѣнието на комиссията, но да се прати прощението до надлѣжното Министерство, което, като се удостовери, че дѣйствително тѣзи хора сж помогнали, да ходатайствува прѣдъ Нар. Събрание да имъ помогне.

За туй азъ мисля, Поч. Нар. Събрание да не оставя прощението безъ послѣдствие, но да се прѣпр ти въ Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, отъ кждѣто да се прѣпрати въ Нар. Събрание за удовлетворение.

Докл. Х. В. Холевичъ: Позволете ми, г-да прѣдставители, да се не съглася съ прѣдложението на прѣдговорившия и то на това основание. Можѣне да се допустне такова нѣщо,—даже въ врѣме на разискванието на това прошение въ комиссията, доде мисълта да се проводи това прошение въ М-вото на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, за да се искатъ нѣкои обяснения,—но такова нѣщо веѣкога се допуца въ комиссията, когато има извѣстно нѣщо, което докарва малко—много съмнителностъ. Тогава комиссията, само за да ся увѣри, прѣпраща книжката до надлѣжното Министерство. А тукъ просителя има едно свидѣтелство отъ своитѣ комшии и кметството, което не може да послужи за фактъ, нито пъкъ дава поводъ да ся прѣпраща прощението въ надлѣжното Министерство за справки. Отъ друга страна, както казахъ по-напрѣдъ, има още живи отъ тѣзи почтени хора, които сж взели живо участие въ всичкитѣ тѣзи подвизи и които казватъ положително, че тѣзи хора дѣйствително сж давали такива припаси на доброволцитѣ, но сж земали пари за тѣхъ. Отъ това по-ясно и живо доказателство не може да се желае. Слѣдователно, пакъ ще моля Нар. Събрание, безъ да ся прѣпраща прощението на надлѣжното Министерство, да се остави безъ послѣдствие.

Сг. Цвикю: Г-да прѣдставители! Илия Мичовъ, Стоянъ и Иванъ Якимови сж подали въ Събранието прошение, съ което молятъ да имъ се заплати суммата 2500 лева, отъ които 900 лева сж похарчили за ножове, 600 лева за пушки и 1000 лева за баруть, коршуми и пр. Дѣйствително много прошевая патриотически сж се докладвали въ тѣзи свѣщенна ограда, ама ашколеунъ и на тѣзи патриоти. Тѣхна милостъ, ако дѣйствително сж заслужили да имъ се помогне отъ страна на Събранието, тѣ не сж знаели какъ да постѣпятъ. Защото единъ човѣкъ въ качес-

твото си на патриотъ да се явява въ Нар. Събрание и да иска пѣкаква сума, непременно той трѣбва да се отнесе тѣй, както единъ човѣкъ се явява за милостъ отъ народното прѣдставителство. Тѣ казватъ: заплатете ни за ножоветѣ и барута. Кой ви е казалъ да ги давате? Ако вий сте имали намѣрение да искате пари, да не сте ги давали. А, ако мислите, че имате право, дайте работата въ сѣдилището. Друга работа е, ако бѣха подали тѣхна милостъ прошение въ Нар. Събрание и да кажатъ: ний като народни поборници, помогнали сме съ своитѣ материални срѣдства, дава ли сме ножове, пушки и барутъ, подпомогнали сме нѣкоя чета, но понеже двестъ нашето положение е много лошо, молимъ да ни се отпусне едно какво годѣ възнаграждение за нашитѣ жертви и услуги. Тѣхна милостъ искарватъ ни борчлии. Дайте ни паритѣ казватъ. Комиссията най справедливо е направила, че е оставила безъ послѣдствие това прошение. Защото, ако допустнемъ такова нѣщо сега, ще се явятъ много други такива да искатъ пари. Заради това, мисля, исканието на г-нъ Векилова, да се отпусне каква годѣ сума на тѣзи патриоти, е неоснователно и моля Нар. Събрание да се съгласи съ миѣнието на докладчика.

Д. Кознички: Г-да прѣдставители! Азъ мисля, че въпроса, който е прѣдметъ на разискване, на нѣкои уважаеми дѣйци по нашитѣ работи нѣмаше нужда да става толкова голѣмъ, да се разисква дълго врѣме. Сега ще кажа нѣколко думи и азъ по този въпросъ. Не е комиссията лѣко поглѣднала на този въпросъ, както г-нъ Векиловъ каза. Комиссията се завзѣ хубаво да изучи въпроса и го изучи положително и тогава издаде своето рѣшение, за което ви моли да го приемете. Тукъ има, г-да прѣдставители, по мѣжду ни хора, уважаеми войводи, на които не може освѣнъ народното прѣдставителство съ уважение да вѣрва всичко, което кажатъ; защото сж хора, които заедно съ тия просители сж се намирали и сж работили подъ клѣтва. Не може, казвамъ, да не се вѣрва на тия хора. И приятелитѣ, които се тжжатъ и искатъ въ видъ на борчъ или въ видъ на дадени пари за нѣкакви оржжия, барутъ и пр., на врѣме сж си взели паритѣ казватъ уважаемитѣ войводи, които сж тукъ мѣжду насъ. Разбира се, за комиссията тия данни бѣха такива, на които трѣбваше да вѣрва и повѣрва. Казаха още, че тѣзи приятели сж взели толкова пари, колкото самитѣ нѣща не сж стрували по това врѣме. Слѣдователно, комиссията не можѣне да рѣши подобно прошение, както прѣдлага г-нъ Векиловъ, да се испрати въ Министерството на Внѣршнитѣ Дѣла, освѣнъ да рѣши, да остане безъ послѣдствие. Работата така се намира и азъ моля поч. Нар. Събрание да приеме прѣдложенieto на комиссията.

Хр. Векиловъ: Г-да прѣдставители! Позвовете ми да се не съглася съ г-на Кознички и докладчика. Г-нъ докладчикъ най-напрѣдъ каза, че имало хора живи и черпалъ отъ тѣхъ свѣдѣния; може би да е истина, не зная; но колко по справедливо ще бжде, че на мѣсто хора извѣстни да дожадатъ и да казватъ че Иванъ, Стоянъ и пр. нѣмали право, самата власть да испита истинността?

Сега иде въпроса съ г-на Кознички, който покъза на извѣстни войводи, живи хора и навежда факти, че тия хора сж получили пари, даже не толкова, колкото

трѣбвало, но два пѣти повече. Позволете ми, г-да прѣдставители, да се не съглася и съ него. Извѣстни войводи може да ги има, ний ги уважаваме, ако сж заслужили; пъкъ нѣма да ги уважаваме, ако не сж заслужили. Но по нѣкога, както знаемъ, се намиратъ войводи, капетани и прѣдводители, които по нѣкои съображения, напр. Иванъ или Стоянъ не му далъ нѣкога ножъ или друго нѣщо, и го ненавижда и за това въ единъ даденъ случай може да каже, че той нѣма право. Въ такъвъ случай ний не можемъ да повѣрваме на тѣхъ и именно за това азъ моля, понеже саматъ властъ е най-близо до нещастниците, които сж подали това прошение, защото, ако бѣха богати, нѣмаше да се отнесатъ до тукъ за помощъ,—почитаемото Нар. Събрание да не вземе въ внимание нито думитѣ на г-на докладчика, нито на г-на Кознички, но да прѣпрати прошенето на надлѣжното Министерство, което да испита подробно, да ли тѣзи хора иматъ право, или не. Малко коштува на Събранието сега да остави прошенето безъ послѣдствие или слѣдъ като събере доказателства, но поне тогава ще изпълни неговата длъжностъ както се слѣдва.

Заради това азъ ви моля да рѣшите да се прѣпрати прошенето на надлѣжното Министерство, което, слѣдъ като испита всичко, да го внесе въ Нар. Събрание за по-нататъшно распорѣждане.

Башовъ: Г-да прѣдставители! Една отъ цѣлитѣ да се назначава комиссия е, за да се изучаватъ въпроситѣ всѣстранно и да ги докладватъ въ Събранието. Тѣзи комиссии избиратъ и докладчици. Г-нъ докладчикъ на комиссията увѣрва Нар. Събрание, че не само комиссията е прочела прошенето, ами още се е впуснала и да изучи въпросътъ основателно по просбата. Събраии са надлѣжитѣ справки и отъ такива лица, за достовѣрността на показанията на които нѣма никакво съмнѣние да съществува и г-нъ Кознички каза даже самитѣ тия лица. Какви по-нататкъ доказателства ще се събератъ, че тѣзи свѣдѣния отъ комиссията сж вѣрни или не? До какъвъ другъ резултатъ ще доде Министерството, ако се прати това прошение до него? Министерството пакъ къмъ тия лица ще се обърне, които сж компетентни да знаятъ, какъ сж земени пушкитѣ и пр. Слѣдователно резултатътъ ще бжде същия. Само че слѣдъ като изучи въпроса Министерството, то ще повърне дѣлото на Събранието и ще прѣдстави същитѣ свѣдѣния. Ний трѣбва да вѣрваме на това, което ни се излага отъ докладчика на комиссията, защото комиссията е изучила всѣстранно този въпросъ и за туй нѣма нито нужда да се приема прѣдложението на г-на Векилова. Въпросътъ е исчерпанъ и обясненъ и на Нар. Събрание не остава нищо друго освѣнъ да се произнесе по прѣдложението на комиссията. Азъ съмъ на мнѣние да се уважи мнѣнието на комиссията, именно да се остави прошенето безъ послѣдствие.

(Гласове: Исчерпанъ е въпроса)

Прѣдсѣд.: Понеже никой не иска да говори по тоя въпросъ, ще дамъ на гласуване прѣдложението на комиссията, което е, щото прошенето на Ил. Мичевъ и другари, които искатъ да имъ се отпуснатъ 2,000 лева, да остане безъ послѣдствие. Които не приематъ това прѣдложение, да вдигнатъ ржка. (Никой не вдига). Значи приема се.

(Звъни) давамъ 5 минути отпускъ.

(Слѣдъ отпущкѣ.)

Прѣдсѣд.: (Звѣни) Засѣданието се продължава. Съобщавамъ на Нар. Събрание, че бюрото е дало отпущкѣ на Георг. Данчевъ 3 дена, на Ат. Самоковлиевъ 8 дни, на Манчо Маневъ 10 дни, на Ив. Кълвачовъ 10 дни и на П. Русевъ 10 дни.

Вторий въпросъ на дневенъ редъ е прѣдложението на г-на Конкилевъ, който искаше днесъ да се разисква, за отпущание на пострадавшитѣ въ Мустафа-Паши помощъ отъ 30,000 л. Но понеже г-нъ Конкилевъ е касиранъ, то и прѣдложението му не може да се разисква.

Има ли нѣкои да прѣдложатъ нѣщо за илущия дневенъ редъ? (Никой не иска думата). Понеже никой не заявява, засѣданието се вдига.

(Край въ 4¹/₂ часа слѣдъ пладнѣ).

Прѣдсѣдатель: **П. Славковъ**

Подпрѣдсѣдатели: { **Д. Петковъ**
 { **Ив. Антоновъ**

Секретари:	{	Ив. Халачовъ	Я. Руселиевъ
	{	Захар. Градинаровъ	Хр. Благоевъ
	{	Я. Д. Матакиевъ	Якимъ Попповъ
	{	Д-ръ Стояновичъ	Ив. Бешевлиевъ
	{	Д-ръ Сарживановъ	Киѳаловъ
	{	Георгий Пеневъ	И. Титоровъ
	{	М. Милевъ	Ст. Х. Калчевъ
	{	Х. Лѣкарский	К. Костовичъ

Ревизоръ на Стенографическото бюро: **Д. Иовевъ**